

فرشاد گلزاری

استقرار طالبان در کابل و فرار اشرف غنی از افغانستان به مقصد امارات متحده عربی، یکی از مسائلی بود که بسیاری از کشورهای آن خشنود شدند. بدون شک تغییر رژیم و ساختار جاری یک کشور در هر منطقه‌ای که صورت بگیرد، برخی‌ها در همسایگی و یا کمی آنطرف‌تر از آن به دنبال تعمیق نفوذ خود و ایجاد یک جای پای مستحکم هستند تا بتوانند راهبردهای اقتصادی، سیاسی و امنیتی خود را به‌طور اجرا در آورند. در این میان افغانستان همچنان از گذشته تاکنون محل این کشمکش‌ها بوده و حالا هم همین روال به گونه‌ای دیگر جاری و ساری است. به عنوان مثال از سال ۱۹۷۹ تا ۱۹۸۹ اتحاد جماهیر شوروی ارتش خود را به سمت افغانستان هدایت کرد و در نهایت آنها پس از حدود ۱۰ سال مجبور به ترک افغانستان شدند. ایالات متحده هم ۲۰ سال در این کشور با همراهی ناتو حضور داشت اما پس از آن این کشور هم مجبور به ترک افغانستان شد.

در این میان بدون شک تفاوت‌هایی میان ترک افغانستان توسط شوروی سابق و ایالات متحده وجود داشته و دارد که یکی از آنها امضای توافق دوحه توسط ملا برادر به طرفیت از طالبان و زلمی خلیل‌زاد به طرفیت از دولت ایالات متحده بود. آمریکایی‌ها به هر ترتیب حالا به صورت هفتگی ۴۰ میلیون دلار به حساب یک بانک خصوصی در افغانستان واریز می‌کنند تا روند امورات جاری در این کشور مسکوت نماند اما در این بین واکنش‌گتن در برخی از موارد به خصوص قبل و حین انعقاد توافق دوحه با پاکستان همراه و هماهنگ بود. این هماهنگی بدان جهت ایجاد شده بود که اسلام‌آباد به نوعی مشغول هدایت طالبان در گذشته بوده و به نوعی هدایت این جریان را به زعم آمریکایی‌ها در دست داشته و بر همین اساس برای خود در این پرونده یک سهم قابل ملاحظه در نظر گرفته بود. این رابطه تا جایی ادامه داشت که پس از خروج

واکوی سفر رهبر جمعیت علمای اسلام پاکستان به افغانستان و دیدار با مقامات طالبان؛

اسلام‌آباد به دنبال ترمیم روابط با کابل

به تنش‌زدایی میان دو کشور، عازم کابل شد. در بیانیه روابط عمومی حزب جمعیت علمای اسلام در پاکستان آمده است که این سفر با هدف پادرمیانی میان دو کشور و همسایه جهت رفع اختلافات و از سرگیری گفت‌وگوهای رسمی انجام شده است. فضل الرحمان در دیدار با ملامحمد حسن آخند، رئیس کابینه حکومت سرپرست طالبان افغانستان اظهار داشت که امارات اسلامی افغانستان در مقابله با نیروهای خارجی به یک پیروزی بزرگ دست یافته است و مردم افغانستان مستحق تبریک هستند. او همچنین هدف بازدید از افغانستان را کمک به رفع سوء تفاهم در روابط دو همسایه و یافتن راهکارهای گسترش همکاری‌های همه‌جانبه به ویژه در بخش‌های اقتصادی، تجاری و سیاسی توصیف کرد. وی در این دیدار صراحتاً گفت که حزب جمعیت علمای اسلام مخالفت خود با تصمیم دولت پاکستان برای اخراج اتباع افغانستانی غیرمجاز را به صراحت اعلام کرده و این روش را به ضرر روابط دو کشور می‌داند.

امیر خان متقی، سرپرست وزارت خارجه افغانستان نیز در این دیدار مشکلات پیش‌روی پناهجویان افغانستان، تجار این کشور و قوانین سختگیرانه طرف پاکستانی در بحث واردات و صادرات در مرزهای مشترک را مورد اشاره قرار داد. آنچه در این میان باید مورد نظر قرار بگیرد این است که اسلام‌آباد هفته گذشته میزبان هیات طالبان افغانستان به ریاست ملا شیرین آخند، معاون اطلاعات نظامی و راهبردی افغانستان و والی قندهار بوده است. اگر این دو سفر را در کنترل یکدیگر قرار دهیم به وضوح می‌فهمیم که اساساً دو طرف بعد از یک دوره انجماد روابط به دنبال آن هستند تا بتوانند روابط خود را بازتعریف و یا حداقل ترمیم کنند؛ چراکه پاکستان از حیث امنیتی و مرزی به یاری کابل نیاز دارد و افغانستان هم بدون شک برای به رسمیت شناخته شدن و همچنین مسائل دوجانبه بالخاص در حوزه مرزی و تجاری نیازمند همراهی اسلام‌آباد است. حال باید دید که این روند به کد نقطه ختم خواهد شد.

کمیته‌های امنیتی پاکستان از آنها دارد. مهمترین درخواست پاکستان از کابل بحث کنترل مرزهای مشترک و همچنین مبارزه با تروریسم و بنیادگرایی رادیکال است که بدون شک اشاره دولت پاکستان به تحریک طالبان پاکستان (TTP) است. واقعیت این است که دو طرف در این مورد با یکدیگر دارای اختلافات جدی هستند و این مساله صرفاً به موضوع مرزها و یا سوءمدیریت در کنترل آن بر نمی‌گردد، بلکه کابل صراحتاً اخراج هزاران پناهجوی افغانستانی توسط اسلام‌آباد را یک اقدام منفی بزرگ خوانده و این روند را باعث ایجاد بن‌بست در روابط دو همسایه دانسته است.

این دو موضوع را باید در کنار حملات و تهدیدات داعش در پاکستان مورد ارزیابی قرار داد؛ به گونه‌ای که داعش خراسان در آستانه انتخابات عمومی پاکستان که قرار است ۸ فوریه ۲۰۲۳ برگزار شود، حزب جمعیت علمای اسلام

از رسانه‌های پاکستان و برخی دیگر از کشورها، در متن خبر خود نوشته بودند که این سفر به دعوت شورای مشورتی طالبان صورت گرفته اما اغلب تحلیلگران در خارج از خاک پاکستان و افغانستان بر این عقیده بودند که این سفر اساساً برای نشان دادن عمق نفوذ و قدرت اسلام‌آباد در کابل طراحی و اجرا شده بود. تجمیع این مولفه‌های سیاسی-امنیتی این موضوع را نمایان می‌کند که پاکستان به دنبال آن بوه تا بتواند به همگان بفهماند افغانستان حوزه نفوذ سنتی و عمق استراتژیک اسلام‌آباد بوده و برای خود سهمی از این کیک بزرگ قائل شده است.

تیم اشرف غنی از افغانستان و مسلط شدن طالبان بر تمام این کشور، اولین هواپیمایی که در فرودگاه کابل بر زمین نشست، هواپیمای خطوط هوایی پاکستان بود. اقدام دیگری که در همان هفته‌های ابتدایی مسلط شدن طالبان بر کابل از سوی پاکستان رخ داد و به نوعی مخایه پیام رسانه‌ای و سیاسی-امنیتی به سایر بازیگران پرونده افغانستان قلمداد می‌شد، سفر یکباره ژنرال «فیض حمید» رئیس کل سازمان اطلاعات ارتش پاکستان (ISI) به کابل بود. بسیاری

مهمترین درخواست پاکستان از کابل بحث کنترل مرزهای مشترک و همچنین مبارزه با تروریسم و بنیادگرایی رادیکال است که بدون شک اشاره دولت پاکستان به تحریک طالبان پاکستان (TTP) بوده است

جهان‌نما

شهادت یک فرمانده حزب الله لبنان و ادامه حملات به خان یونس

حزب‌الله لبنان از شهادت یکی از فرماندهان خود خبر داد. حزب‌الله لبنان دیروز (دوشنبه) در بیانیه‌ای اعلام کرد که «وسام حسن طویل» ملقب به «حاج جواد» از فرماندهان این حزب به شهادت رسید. وی از اهالی منطقه «خر به سلم» در جنوب لبنان است. وی معاون فرماندهی نیروهای رضوان واقع در جنوب لبنان بود. همچنین خبرگزاری فرانسه به نقل از یک منبع امنیتی گزارش کرد، این فرمانده حزب‌الله در «حمله اسرائیل به یک خودرو در جنوب لبنان» هدف قرار گرفته است. پیش از این، خبرگزاری دولتی لبنان از «حمله پهپاد اسرائیلی» به یک خودرو در ساعت ۱۵:۱۰ به وقت محلی روز گذشته خبر داده بود.

به موازات این موضوع، با اعلام رسمی ورود ارتش اشغالگر به «مرحله سوم» جنگ در نوار غزه، مقاومت فلسطین به مقابله با تجاوزات اسرائیل گام با هدف قرار دادن خودروهای اسرائیل و گام با پرتاب راکت ادامه می‌دهد. در سایه ادامه حملات هوایی و زمینی صهیونیست‌ها بحران انسانی با کمبود کمک‌های بشردوستانه و کمبود تجهیزات پزشکی وارد شدیدترین مرحله در تاریخ بیش از ۱۷ سال محاصره این باریکه می‌شود.

وبگاه عبری و اللاشامگاه یکشنبه گزارش داد ارتش اسرائیل رسماً وارد مرحله سوم تجاوز به نوار غزه شده که بر اساس حملات برق آسا توسط یگان‌ها و نه حملات گسترده انجام شده توسط کل گردان‌ها در مرحله دوم، خواهد بود. این حملات قبلاً در بیت لاهیا، محله الشجاعیه و الدرر در شمال نوار غزه طی چند روز گذشته انجام شده است. وبگاه و اللا توضیح داد که لشکر ۹۸ به نبردهای شدید در خان یونس در جنوب نوار غزه ادامه خواهد داد. امداد مخصوص رنج هنوز تصمیمی درباره عملیات زمینی در آنجا گرفته نشده است.

این وبگاه در عین حال نوشت ارتش اسرائیل اذعان می‌کند که جنبش حماس همچنان قادر به پرتاب موشک از شمال و مرکز نوار غزه است و برای ادامه این کار آمادگی دارد. وبگاه مذکور افزود: رهبری سیاسی اسرائیل دستور داده است که لشکر ۹۹ که مسئولیت تقسیم نوار غزه به دو بخش را بر عهده دارد، همچنان از بازگشت فلسطینیانی که از شمال نوار غزه به جنوب آن آواره شده‌اند به خانه‌های خود در شمال ممانعت به عمل آورند.

این در حالی است که خبرنگار الجزیره از ادامه درگیری‌ها و بمباران شدید اشغالگران در اردوگاه المغازی و شهرک الزوایده در مرکز نوار غزه خبر داد. به گفته منابع مطبوعاتی، اسرائیل به تجاوزات وحشیانه خود علیه نوار غزه ادامه می‌دهد و کمربندهای بمباران آتش‌سنگین خود را بر مناطق جنوب و مرکز این نوار متمرکز کرده است. خبرنگار الجزیره گزارش داد که تعداد شهدای بمباران مستمر اسرائیل به خان یونس از صبح دیروز به ۳۰ نفر (از جمله ۸ کودک) رسیده است. در این راستا اسرائیل ۵ کودک را پس از کشته شدن مادرشان با گلوله تک‌تیرانداز اسرائیلی محاصره کرد.

منابع خانواده گفتند: نیروهای اسرائیلی ۵ فرزند خواهر و برادر خانواده الاسطل که کوچکترین آنها طلا (یک ساله) است، در مدرسه کمال ناصر در خان یونس پس از شهادت مادرشان محاصره کردند. نیروهای اسرائیل ده‌ها تن از اعضای خانواده النجار را در منطقه قیزان النجار در جنوب خان یونس رانیز دستگیر کردند. منابع مطبوعاتی به المیادین گزارش دادند که انفجارها در خان یونس که توسط اشغالگران با کمربندهای آتش‌شدید رخ داده تا ساعت‌ها متوقف نشد. نظامیان اسرائیل همچنان به بمباران مرکز نوار غزه به طور فشرده ادامه می‌دهند. این منابع توضیح دادند که صداهای انفجارهای قوی در نتیجه یک سری حملات اشغالگران به مناطق می‌شود که نشان دهنده قدرت آتش ارتش اسرائیلی در هدف قرار دادن این شهر است.

در شرایط کنونی پاکستان از حیث امنیتی و مرزی به یاری کابل نیاز دارد و افغانستان هم بدون شک برای به رسمیت شناخته شدن و همچنین مسائل دوجانبه بالخاص در حوزه مرزی و تجاری نیازمند همراهی اسلام‌آباد است

خبر

فشار بر بایدن برای اخراج وزیر دفاع از کابینه

پس از آنکه وزیر دفاع آمریکا بستر شدن خود در بیمارستان را به رئیس‌جمهور این کشور اطلاع‌ن داد، گزارش شده است که جو بایدن برای اخراج وزیر دفاعش تحت فشار فزاینده‌ای قرار دارد. لوی استین، وزیر دفاع آمریکا که ۷۰ سال دارد، در روز سال نو به دلیل آنچه پنتاگون گفته است «عوارض پس از یک روش پزشکی انتخابی اخیر بود»، در مرکز پزشکی نظامی ملی والت رید بستری شد؛ واقعیتی که وزارت دفاع آن را به مدت چهار روز مخفی نگه داشت. روزنامه تلگراف می‌نویسد: این اشتباه آشکار در حالی رخ داد که جنگ‌های غزه و اوکراین همچنان ادامه دارد و فشارهای زیادی علیه کاخ سفید برای انجام اقداماتی وارد می‌شود. در این میان، جمهوری خواهان خواستار تغییر وزیر دفاع هستند. تام کاتن، سناتور جمهوری خواه آمریکایی گفت: اگر این گزارش درست باشد، پیامدهایی برای این شکست

شو که کننده همراه خواهد بود. جیم پنکس، عضو کمیته نیروهای مسلح مجلس نمایندگان آمریکا گفت: آقای استین از روز اول یک فاجعه بوده است. باید کسی جایگزین او شود که به جای پیشبرد اهداف سیاسی و دغدغه‌های دولت بایدن، بر آماده‌سازی ارتش برای مبارزه و پیروزی در جنگ‌ها متمرکز شود.

سریلانکا؛ آماده پیوستن به ائتلاف دریایی آمریکا در دریای سرخ

نیروی دریایی سریلانکا دیروز (دوشنبه) اعلام کرد آماده است یکی از ناوهای نیروی دریایی خود را به دریای سرخ بفرستد تا با تهدیدات علیه خطوط کشتی‌های تجاری مقابله و به کشورهایی مانند هند بپیوندد تا از آبراه کلیدی تجارت جهانی محافظت کند. به گزارش خبرگزاری ایندین اکسپرس، این اعلامیه پس از دستورات هفته گذشته رانیل ویکرام سینگه نخست‌وزیر این کشور منتشر شد که هزینه این اقدام را ۲۵۰ میلیون روبیه سریلانکا (حدود ۷۷۵ هزار دلار) در هر دو هفته اعلام کرده بود. این اقدام در حالی صورت می‌گیرد که ارتش ملی یم اعلام کرده در حمایت از مردم مظلوم غزه تنها کشتی‌های تجاری که مبدأ

یا مقصد اسرائیل داشته باشند را هدف قرار می‌دهد و تنگه باب‌المنندب و دریای سرخ برای سایر کشتی‌ها امن است. تاریخ دقیق استقرار این ناو هنوز تأیید نشده است.

خبر

اوکراین: در صورت عدم دریافت کمک‌های مالی «پلن B» نداریم

وزیر امور خارجه اوکراین در میان‌نهایی نشدن روند ارائه کمک‌های مالی اضافی اتحادیه اروپا به کی‌یف، بیان کرد که این کشور هیچ برنامه جایگزینی در صورت ارائه نشدن به موقع این کمک‌ها ندارد. دمیترو کولبا گفت که کی‌یف برنامه جایگزینی در صورت ارائه نشدن به موقع کمک‌های مالی اتحادیه اروپا ندارد و اوکراین برای بازسازی دوران پس از جنگ به سراغ فراهم کردن امکان استفاده از اموال بلوکه‌شده روسیه خواهد رفت. خبرگزاری اسپوتنیک در اینباره نوشت که کولبا در گفت‌وگویی با روزنامه اسپانیایی ال پاپیس در این باره گفت: ما پلن B (برنامه جایگزین) نداریم. شما مختارید جور دیگری فکر کنید. می‌توانید از پلن A، B، و C صحبت کنید، مقالات و مطالب تحلیلی منتشر کنید اما در این جا، ما باید تمامی انرژی و توان روحی خود را روی یک چیز متمرکز کنیم

و آن این است که پلن A کارآمد باشد. کولبا همچنین گفت که اگر بسته کمکی اتحادیه اروپا به تعویق بیفتد، وزیر دارایی اتحادیه اروپا باید مهارت‌های مدیریتی خود را نشان دهد. او همچنین باطمینان گفت که اوکراین از درایی‌های بلوکه‌شده روسیه در غرب استفاده خواهد کرد و این مبالغ برای بازسازی کشور کافی خواهد بود.

بررسی عضویت سوئد در ناتو در اولین جلسه کابینه ترکیه

رسانه‌های ترکیه‌ای با اشاره به این که موضوع عضویت سوئد در ناتو در اولین جلسه کابینه ترکیه بررسی خواهد شد، گزارش کردند که پروتکل عضویت سوئد در ناتو در روزهای آتی به پارلمان ترکیه ارائه خواهد شد. خبرگزاری اسپوتنیک با استناد به گزارش شبکه هابترک نوشت: ورود سوئد به این ائتلاف نظامی در اولین جلسه کابینه ترکیه به ریاست رجب طیب اردوغان بررسی خواهد شد. در عین حال، دولت ترکیه بر نامه‌دار مسئله عضویت سوئد در ناتو توافق خریداری جنگنده‌های اف-۱۶ از آمریکا را هماهنگ کند تا هم‌زمان انجام شوند. پیشتر، یک منبع مطلع در پارلمان ترکیه به اسپوتنیک گفته بود تاریخ مشخصی برای تأیید عضویت سوئد در ناتو طی رای گیری با حضور تمامی

اعضای پارلمان مشخص نشده اما واضح است که آنکارا در این روند تعجیل نخواهد کرد. اردوغان گفته بود پیشرفت احتمالی توسط آمریکا در زمینه توافق خریداری اف-۱۶ با آنکارا بر نظر پارلمان ترکیه تأثیر دارد.